

УПУТСТВО АУТОРИМА ЗА ПРИПРЕМУ РУКОПИСА ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ

1. Часопис *Јужнословенски филолог* објављује оригиналне радове из области лингвистичке теорије, словенске филологије, историје и дијалектологије јужнословенских и других словенских језика, историје лингвистике и сродних научних области, научну критику, хронику и библиографију. Радови који су већ објављени или понуђени за објављивање у некој другој публикацији не могу бити прихваћени за објављивање у *Јужнословенском филологу*. Ако је рад био изложен на научном скупу у виду усменог саопштења (под истим или сличним насловом), податак о томе треба да буде наведен у посебној напомени, по правилу при дну прве странице чланка.

2. Радови се објављују на српском језику, екавским или ијекавским књижевним изговором, ћирилицом, као и на другим словенским језицима. Уколико аутор жели да му рад на српском језику буде штампан латиницом, треба то посебно да нагласи и образложи. По договору са Уредништвом, рад може бити објављен на енглеском, немачком или француском језику.

Рукопис треба да буде исправан у погледу правописа, граматике и стила. У *Јужнословенском филологу* за радове на српском језику примењује се *Правовис српскога језика* Митра Пешикана, Јована Јерковића и Мата Пижурице (Матица српска: Нови Сад, 2010). Поред правописних норми утврђених тим правописом аутори треба да се у припреми рукописа за штампу придржавају и следећег:

- а) наслови посебних публикација (монографија, зборника, часописа, речника и сл.) који се помињу у раду штампају се курзивом на језику и писму на којем је публикација која се цитира објављена, било да је реч о оригиналу или о преводу;
- б) пожељно је цитирање према изворном тексту (оригиналу) и писму, а уколико се цитира преведени рад, у одговарајућој напомени треба навести библиографске податке о оригиналу;

- в) страна имена у српском тексту пишу се транскрибовано (прилагођено српском језику) према правилима *Правойиса српскога језика*, а када се страно име први пут наведе, у загради се даје изворно писање, осим ако је име широко познато (нпр.: Ноам Чомски), или се изворно пише исто као у српском (нпр.: Филип Ф. Фортунатов);
- г) у уметнутим библиографским скраћеницама (парентезама) презиме аутора наводи се у изворном облику и писму, нпр.: (Белић 1941), (KAROLAK 2004);
- д) цитати из дела на страном језику, у зависности од функције коју имају, могу се наводити на изворном језику или у преводу, али је потребно доследно се придржавати једног од наведених начина цитирања; уколико су наводи дати у изворном језику, аутор у фусноти може дати њихов превод.

3. Рукопис расправе или студије треба да има следеће елементе: а) наслов рада, б) име, средње слово, презиме, назив установе у којој је аутор запослен, в) сажетак, г) кључне речи, д) текст рада, ђ) литературу и изворе, е) резиме и кључне речи на руском и енглеском језику, ж) прилоге. Редослед елемената мора се поштовати. Радови који представљају краће прилоге, грађу, приказе и сл. поред основног дела текста садрже име аутора, афилијацију, електронску адресу аутора и наслов.

4. Наслов рада треба да што верније и концизније одражава садржај рада. У интересу је аутора да се користе речи прикладне за индексирање и претраживање. Ако таквих речи нема у наслову, пожељно је да се наслову дода поднаслов. Наслов (и поднаслов) наводе се на средини стране, верзалним словима.

5. Име, средње слово и презиме аутора у студијама и чланцима наводе се изнад наслова уз леву маргину, а у приказима испод текста уз десну маргину, курзивом. Назив и седиште установе у којој је аутор запослен наводе се испод имена, средњег слова и презимена аутора. Називи сложених организација треба да одражавају хијерархију њихове структуре (нпр.: Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику). Ако је аутора више, мора се назначити из које установе потиче сваки од наведених аутора. Функција и звање аутора се не наводе. Службена адреса и/или електронска адреса аутора даје се у подбелешци, која је звездицом везана за презиме аутора. Назив и број пројекта, односно назив програма у оквиру кога је чланак настао, као и назив установе која је финансирала пројекат или програм наводе се у посебној подбелешци (подножној напомени, фусноти), која је двема звездицама везана за наслов рада. Код хронике, приказа и критике име

аутора и афилијација дају се после текста хронике, приказа или критике. Назив пројекта у оквиру којег је настао приказ, хроника или критика наводи се у посебној подбелешци која је двема звездицама везана за назив и седиште установе у којој је аутор запослен.

6. У сажетку, који треба да буде на језику на коме је написан и рад, треба језгровито представити проблем, циљ, методологију и резултате научног истраживања. Препоручује се да сажетак има од 100 до 250 речи (може бити и краћи, ако то одговара обиму и природи рада). Сажетак треба да се налази испод наслова рада, без ознаке *Сажећак*, и то тако да му је лева маргина увучена 1 cm у односу на основни текст (тј. једнако увучена као први пасус основног текста).

7. Кључне речи су термини или изрази којима се указује на целокупну проблематику истраживања, а не може их бити више од десет. Препоручљиво их је одређивати са ослонцем на стручне термилошке речнике, а у интересу је аутора да учесталост кључних речи (с обзиром на могућност лакшег претраживања) буде што већа. Кључне речи дају се на језику на којем је написан сажетак. Наводе се испод сажетка, са ознаком *Кључне речи*, и то тако да им је лева маргина уравната с левом маргином сажетка.

8. Библиографска парентеза, као уметнута скраћеница у тексту која упућује на потпуни библиографски податак о делу које се цитира, дат на крају рада, састоји се од отворене заграде, презимена аутора (малим верзалом), године објављивања рада који се цитира, те ознаке странице с које је цитат преузет и затворене заграде, на пример:

(Ивић 1986: 128)	за библиографску	Ивић, Павле. <i>Српски народ и његов језик</i> . 2. изд. Београд: Српска књижевна задруга, 1986.
	јединицу:	

Ако се цитира више суседних страница истог рада, дају се цифре које се односе на прву и последњу страницу која се цитира, а између њих ставља се црта, на пример:

(Ивић 1986: 128–130)	за библиографску	Ивић, Павле. <i>Српски народ и његов језик</i> . 2. изд. Београд: Српска књижевна задруга, 1986.
	јединицу:	

Ако се цитира више несуседних страница истог рада, цифре које се односе на странице у цитираном раду одвајају се запетом, на пример:

(Ивић 1986: 128, 130) за библиографску Ивић, Павле. *Српски народ и његов јединицу: језик*. 2. изд. Београд: Српска књижевна задруга, 1986.

Уколико је реч о страном аутору, презиме је изван парентезе пожељно транскрибовати на језик на коме је написан основни текст рада, на пример Џ. Марфи за J. Murphy, али у парентези презиме треба давати према изворном облику и писму, нпр.:

(MURPHY 1974: 95) за библиографску MURPHY, James J. *Rhetoric in the Middle Ages: A History of Rhetorical Theory from Saint Augustine to the Renaissance*. Berkeley: University of California Press, 1974.

Када се у раду помиње више студија које је један аутор публиковао исте године, у текстуалној библиографској напомени потребно је одговарајућим азбучним словом прецизирати о којој се библиографској одредници из коначног списка литературе ради, на пример (MURPHY 1974a: 12).

Уколико библиографски извор има два аутора, у уметнутој библиографској напомени наводе се презимена оба аутора, с тим што се презиме првог аутора даје малим верзалом, а презиме другог нормалним слогом, нпр.:

(ПИПЕР, Клајн 2013) за библиографску ПИПЕР, Предраг, Иван Клајн. *Нормативна грамађика српског језика*. Нови Сад : Матица српска, 2013.

Уколико библиографски извор има више од два аутора, у уметнутој библиографској напомени наводи се презиме првог аутора, док се презимена осталих аутора замењују скраћеницом *и др.*, нпр.:

(Ивић и др. 2007) за библиографску Ивић, Павле, Иван Клајн, Митар Пешикан и Бранислав Брборић. *Српски језички приручник*. 4. изд. Београд: Београдска књига, 2007.

Ако је из контекста јасно који је аутор цитиран или парафразиран, у текстуалној библиографској напомени није потребно наводити презиме аутора, нпр.:

Према Марфијевом истраживању (1974: 207), први сачувани трактат из те области сачио је бенедиктинац Алберик из Монте Касина у другој половини XI века.

Ако се у парентези упућује на радове двају или више аутора, податке о сваком следећем раду треба одвојити тачком и запетом, нпр.: (БЕЛИЋ 1958; СТЕВАНОВИЋ 1968).

9. Подбелешке обележене арапским цифрама (иза правописног знака, без тачке или заграде) дају се при дну странице у којој се налази део текста на који се подбелешка односи. Могу садржати мање важне детаље, допунска објашњења и сл. Подбелешке се не користе за навођење библиографских извора цитата или парафраза датих у основном тексту, будући да за то служе библиографске парентезе, које – будући повезане с пописом литературе и изворима датим на крају рада – олакшавају праћење цитираности у научним часописима.

10. Прилози којима је илустровано научно излагање (табеларни и графички прикази, факсимили, слике и сл.) прилажу се на крају текста рукописа, а њихово место у тексту се означава одговарајућом цифром. Уколико се унутар текста налази табела, она мора бити постављена унутар прописаних маргина.

11. Цитирана литература даје се у засебном одељку насловљеном *Цитирана литература*. У том одељку разрешавају се библиографске парентезе скраћено наведене у тексту. Библиографске јединице (референце) наводе се по азбучном односно абecedном реду презимена првог или јединог аутора како је оно наведено у парентези у тексту. Прво се описују азбучним редом презимена првог или јединог аутора радови објављени ћирилицом, а затим се описују абecedним редом презимена првог или јединог аутора радови објављени латиницом. Уколико је рад писан на страном језику латиничким писмом, прво се абecedним редом описују издања објављена на латиници, а потом азбучним редом издања објављена на ћирилици. Аутори су дужни да уз ћириличке референце у литератури дају и њихову латиничку транслитерацију ради што прецизнијег електронског утврђивања цитатности (једна од адреса за бесплатну транслитерацију је ова: <https://www.transliteration.com/transliteration> уз укључену опцију ISO 9 у менију програма). Аутор је дужан да провери транслитерацију библиографских јединица према приложеној табели транслитерације ћирилице у латиницу према ISO 9 стандарду:

Табела конверзије: ћирилица у латиницу по ISO 9:1995 стандарду

Ћир.	Лат.		UNICODE
А	а	a	0061
Б	б	b	0062
В	в	v	0076
Г	г	g	0067
Д	д	d	0064
Ђ	ђ	đ	0111
Е	е	e	0065
Ё	ё	ë	e+diëresis
Є	є	ê	e+circumflex
Ж	ж	ž	z+caron
З	з	z	007A
Ѕ	ѕ	ž	z+acute
Ѕ	ѕ	ž	z+circumflex
И	и	i	0069
І	і	ì	i + grave
Й	ј	j	006A
К	к	k	006B
Л	л	l	006C
М	м	m	006D
Н	н	n	006E
О	о	o	006F
П	п	p	0070
Р	р	r	0072
С	с	s	0073
Т	т	t	0074
У	у	u	0075
Ф	ф	f	0066
Х	х	h	0068
Ц	ц	c	0063
Џ	џ	dž	
Ч	ч	č	c+ caron
Ш	ш	š	s+ caron
Щ	щ	š	s+circumflex
Ъ	ъ	"	02BA
Ы	ы	y	0079
Ь	ь	'	quotesingle
Ђ	ђ	ë	e+caron
Э	э	è	e+grave
Ю	ју	û	u+circumflex
Я	ја	â	a+circumflex
Ж	ж	ă	a+caron
Ө	ө	ô	o+circumflex
У	у	ý	y+dot

Ако опис библиографске јединице обухвата неколико редова, сви редови осим првог увучени су удесно за два словна места (висећи параграф) (одабере се Paragraf у менију Format, опција Hanging, увлачење 0,32).

Свака библиографска јединица представља засебан пасус који је организован на различите начине у зависности од врсте цитираног извора.

У *Јужнословенском филологу* у библиографском опису цитиране литературе примењује се MLA начин библиографског цитирања (*Modern Language Association's Style – Works cited*) с том модификацијом што се презиме аутора наводи малим верзалом (откуцају се прво велико слово, остала мала, осветли се и изабере Small caps у менију Format, опција Font), а наслов посебне публикације наводи се курзивом.

Примери таквог начина библиографског цитирања су:

Монографска издања:

ПРЕЗИМЕ, име аутора и име и презиме другог аутора (уколико књига има више аутора, наводе се и остали према редоследу какав је у књизи). *Наслов књиге*. Податак о имену преводиоца, приређивача, или некој другој врсти ауторства. Податак о издању или броју томова. Место издавања: издавач, година издавања.

Пример:

БЕЛИЋ, Александар. *О језичкој природи и језичком развоју: лингвистичка испитивања*. Књ. 1. 2. изд. Београд: Нолит, 1958.

[BELIĆ, Aleksandar. *O jezičkoj prirodi i jezičkom razvitku: lingvistička ispitivanja*. Knj. 1. 2. izd. Beograd: Nolit, 1958]

ПИПЕР, Предраг, Миливој Алановић, Слободан Павловић, Ивана Антонић, Марина Николић, Дојчил Војводић, Људмила Поповић, Срето Танасић, Биљана Марић. *Синтакса сложене реченице у савременом српском језику* (редактор Предраг Пипер). Нови Сад: Матица српска – Београд: Институт за српски језик САНУ, 2018.

[PIPER, Predrag, Milivoj Alanović, Slobodan Pavlović, Ivana Antonić, Marina Nikolić, Dojčil Vojvodić, Ljudmila Popović, Sreto Tanasić, Biljana Marić. *Sintaksa složene rečenice u savremenom srpskom jeziku* (redaktor Predrag Piper). Novi Sad: Matica srpska – Beograd: Institut za srpski jezik SANU, 2018]

ПОТЕБНЯ, А. *Из записок по русской грамматикѣ. II: Составные члены предложения и ихъ замѣны в русскомъ языкѣ*. Харьковъ: Въ Университетской типографіи, 1874.

[ПОТЕВНА, А. *Iz zapisok po ruskoj grammatikě. II: Sostavnye členy predloženiâ i ih" zaměny v russkom" âzykě*. Har'kov": V» Universitetskoj tipografii, 1874]

Фототипско издање:

ПРЕЗИМЕ, име аутора. *Наслов књиге*. Место првог издања, година првог издања. Место поновљеног, фототипског издања: издавач, година репринт издања.

Пример:

СОЛАРИЋ, Павле. *Поминак књижески*. Венеција, 1810. Инђија: Народна библиотека „Др Ђорђе Натошевић“, 2003.

[SOLARIĆ, Pavle. *Pominak knjižeski*. Venecija, 1810. Indija: Narodna biblioteka „Dr Đorđe Natošević“, 2003]

Секундарно ауторство:

У *Јужнословенском филологу* зборници научних радова се описују према имену уредника или приређивача.

ПРЕЗИМЕ, име уредника (или приређивача). *Наслов дела*. Место издавања: издавач, година издавања.

Пример:

РАДОВАНОВИЋ, Милорад (ур.). *Српски језик на крају века*. Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник, 1996.

[Radovanović, Milorad (ur.). *Srpski jezik na kraju veka*. Beograd: Institut za srpski jezik SANU – Službeni glasnik, 1996]

Рукопис:

ПРЕЗИМЕ, име. *Наслов рукописа* (ако постоји или ако је у науци добио општеприхваћено име). Место настанка: Институција у којој се налази, сигнатура, година настанка.

Пример:

НИКОЛИЋ, Јован. *Песмарица*. Темишвар: Архив САНУ у Београду, сигн. 8552/264/5, 1780–1783.

[NIKOLIĆ, Jovan. *Pesmarica*. Temišvar: Arhiv SANU u Beogradu, sign. 8552/264/5, 1780–1783]

Рукописи се цитирају према фолијацији (нпр.: 2а–3б), а не према пагинацији, изузев у случајевима кад је рукопис пагиниран.

Прилог у серијској публикацији:**Прилог у часопису:**

ПРЕЗИМЕ, име аутора. „Наслов текста у публикацији“. Наслов часописа, број свеске или тома (година, или потпун датум): стране на којима се текст налази.

Пример:

ПИПЕР, Предраг. „О граматичким особеностима бројева у српском и другим словенским језицима“. *Глас САНУ* бр. CCCXCIV/19 (2002): стр. 99–114.

[PIPER, Predrag. „O gramatičkim osobenostima brojeva u srpskom i drugim slovenskim jezicima“. *Glas SANU* br. CCCXCIV/19 (2002): str. 99–114]

Прилог у тематском зборнику, поглавље у монографији и сл.:

ПРЕЗИМЕ, име аутора. „Наслов текста у публикацији“. Име уредника или приређивача. *Назив зборника*. Место издавања: издавач, година издавања, прва и последња страна рада.

Пример:

ГОРТАН ПРЕМК, Даринка. „Још о обради предлога у дескриптивним речницима савременог српског језика“. У: Људмила Поповић, Дојчил Војводић и Мотоки Нوماћи (ур.). *У њросѿору лингвистичке славистичке (зборник научних радова њоводом 65 година живоѿа академика Предрага Пиѿера)*. Београд: Филолошки факултет Универзитета у Београду, 2015: стр. 287–292.

[GORTAN PREMK, Darinka. „Još o obradi predloga u deskriptivnim rečnicima savremenog srpskog jezika“. U: Ljudmila Popović, Dojčil Vojvodić i Motoki Nomaći (ur.). *U prostoru lingvističke slavistike (zbornik naučnih radova povodom 65 godina života akademika Predraga Pipera)*. Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, 2015: str. 287–292]

Прилог у новинама:

ПРЕЗИМЕ, име аутора. „Наслов текста“. *Наслов новина* датум: број стране.

Пример:

СТИЛОВИЋ, Рада. „Босанчица је српски брзопис“. *Политика* 21. 1. 2010: стр. 16.

[STILOVIĆ, Rada. „Bosančica je srpski brzopis“. *Politika* 21. 1. 2010: str. 16]

Монографска публикација доступна онлајн:

ПРЕЗИМЕ, име аутора. *Наслов књиге*. <адреса са интернета>. Датум преузимања.

Пример:

VELTMAN, K. H. *Augmented Books, knowledge and culture*. <<http://www.isoc.org/inet2000/cdproceedings/6d/6d.>> 2. 2. 2002.

Прилог у серијској публикацији доступан онлајн:

ПРЕЗИМЕ, име аутора. „Наслов текста“. *Наслов њериодичне њубликације*. Датум периодичне публикације. Име базе података. <адреса са интернета>. Датум преузимања.

Пример:

TOIT, A. “Teaching Info-preneurship: students’ perspective”. *ASLIB Proceedings*. February 2000. Proquest. <...>. 21. 2. 2000.

Прилог у лексикографској публикацији (енциклопедији, речнику, појмовнику и сл.) доступан онлајн:

СКРАЋЕНИЦА ПУБЛИКАЦИЈЕ. *Наслов њубликације*. <адреса са интернета>. Датум преузимања.

Пример:

ENC. AM. *Encyclopedia Americana*. <...> 15. 12. 2008.

12. Извори се дају под насловом *Извори у засебном одељку* после одељка *Цитирана литература* на истим принципима библиографског описа који се примењује у одељку *Цитирана литература*.

13. Резиме, који не би требало да прелази 10% дужине текста, треба да буде на руском и енглеском језику. У резимеу треба превести наслов рада и кључне речи, а уз име и презиме аутора треба навести и афилијацију. Уколико је рад написан на страном језику, резиме мора бити написан и на српском и на енглеском језику. Уколико аутор није у могућности да обезбеди резиме на српском језику, треба да напише резиме на језику на којем је написан рад, а уредништво ће обезбедити превод резимеа на српски језик. После резимеа треба на језику резимеа навести кључне речи за дати рад.

14. Текст рада за *Јужнословенски филолог* пише се електронски на страници А4 формата (21 × 29,5 cm), с маргинама од 2,5 cm, увлачењем новог пасуса 1,5 cm, и размаком међу редовима 1,5. Текст треба писати у фонту *Times New Roman*, словима величине 12 pt (односи се и на текст унутар табела), а сажетак, кључне речи, резиме, цитирану литературу и подножне напомене словима величине 10 pt.

15. Штампане рукописе треба слати до 15. јануара за прву свеску или до 15. маја за другу свеску на адресу: Уређивачки одбор *Јужнословенског филолога*, Институт за српски језик САНУ, Кнез Михаилова 36, 11000 Београд. Поред штампане верзије рукописа, треба послати и електронску верзију рукописа, идентичну штампаној, у Word формату на компакт-диску или на електронску адресу rajna.dragicevic@fil.bg.ac.rs или vladan.jovanovic@isj.sanu.ac.rs, с напоменом да се ради о рукопису за *Јужнословенски филолог*. Штампана верзија рукописа може бити замењена електронском верзијом у PDF формату.

Уређивачки одбор *Јужнословенског филолога*

